

خب آنچه پیش آمد، شکست دشمن و پیروزی ملت ایران بود؛ این، معلوم و مشخص است. بنده نمیخواهم به طور قاطع بگویم، لکن میخواهم بگویم ملت ایران که توانسته از بدخواهی دشمن و توطئه دشمن این‌جور پیروز بیرون بیاید، این پیروزی را باید حفظ کند که آن هم با آمادگی است، با هوشیاری است، با اتحاد ملّی است.

۱۴۰۴/۱۱/۲۸

▼ حرف روز ایران و مهار تهدیدات چنددامنه‌ای

محیط امنیتی غرب آسیا در سال‌های اخیر دستخوش تحولات عمیقی شده است. هم‌زمان با تشدید رقابت قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، الگوی جنگ نیز از شکل کلاسیک فاصله گرفته و به سمت جنگ‌های ترکیبی، چنددامنه‌ای و فرسایشی حرکت کرده است.

در چنین فضایی، هرگونه رویارویی احتمالی با جمهوری اسلامی ایران را نمی‌توان صرفاً در قالب یک نبرد نظامی مستقیم تحلیل کرد؛ بلکه باید آن را مجموعه‌ای از فشارهای هم‌زمان در عرصه‌های نظامی، اطلاعاتی، سایبری، اقتصادی، رسانه‌ای، دیپلماتیک و امنیت داخلی دانست.

اما آنچه این سناریوها را از یک تهدید صرف به یک فرصت راهبردی برای ایران تبدیل می‌کند، تجربه ارزشمند سال‌ها مقاومت، انسجام ملی و توانمندی‌های بومی است که جمهوری اسلامی را به یکی از معدود کشورهای منطقه با ظرفیت مدیریت هم‌زمان چند بحران تبدیل کرده است.

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های هر بحران احتمالی، تلاش برای فعال شدن هم‌زمان چند کانون فشار در پیرامون ایران است. اما ایران با اتکا به عمق راهبردی خود و شبکه متحدان منطقه‌ای، توانسته است این تهدیدات را نه تنها خنثی، بلکه به ابزاری برای افزایش نفوذ خود تبدیل کند.

در حوزه دریایی، ایران با تسلط بر تنگه هرمز و هماهنگی با متحدان خود در یمن و لبنان، توانسته است معادلات امنیت دریایی را به نفع خود تغییر دهد.

هرگونه بحران در این مناطق، بیش از آنکه به ایران آسیب بزند، اقتصاد جهانی و متحدان غربی را با چالش جدی مواجه می‌کند.

در عرصه جنگ شناختی، ایران با وجود حجمه‌های گسترده رسانه‌ای، توانسته است روایت خود را در منطقه و جهان تثبیت کند و انسجام اجتماعی را به یکی از مهم‌ترین عناصر بازدارندگی خود تبدیل نماید.

در حوزه اقتصاد هم، ایران با وجود تحریم‌های همه‌جانبه، موفق شده است با تکیه بر اقتصاد مقاومتی، تنوع‌بخشی به روابط تجاری و کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی، تاب‌آوری خود را به سطح قابل قبولی برساند.

بازدارندگی چندلایه ایران، ترکیبی از قدرت نظامی، ظرفیت اطلاعاتی، امنیت سایبری، دیپلماسی فعال، انسجام اجتماعی و پایداری اقتصادی است که در هماهنگی با یکدیگر، هزینه هرگونه اقدام خصمانه علیه ایران را به حدی افزایش می‌دهند که دشمنان را به بازنگری در محاسبات راهبردی خود وادار کرده است.

[حسن نعیم آبادی]

▼ گزارش روز

مانور قدرت انصارالله؛ از شرق یمن تا تنگه باب‌المندب

تحولات روزها و هفته‌های اخیر یمن بار دیگر معادلات امنیتی این کشور را در کانون توجه قرار داده است. انصارالله با گسترش حملات به شرق یمن، درصدد ایجاد بازدارندگی در برابر تحرکات عربستان و تقویت مواضع دفاعی خود است. در مقابل، راهبرد «محاصره در برابر محاصره» با هدف قرار دادن مسیرهای انرژی و صادرات نفت، فشارهایی فراتر از مرزهای یمن بر عربستان وارد کرده است. این راهبرد نشان می‌دهد که یمن با تکیه بر موقعیت ژئوپلیتیک خود، به ویژه تسلط بر تنگه باب‌المندب، توانایی اعمال فشار راهبردی بر عربستان و حتی بازارهای جهانی انرژی را دارد. انصارالله با گسترش عملیات به مناطق شرقی یمن که هم‌مرز با استان‌های جنوبی عربستان است، در واقع دو هدف را دنبال می‌کند: نخست، ایجاد یک ضمانت اجرایی نظامی برای جلوگیری از هرگونه اقدام زمینی عربستان علیه صنعا؛ دوم، هشدار به ریاض که توانایی ورود به استان‌های مرزی و حتی استقرار در آن‌ها را دارد. این عملیات هم جنبه دفاعی دارد و هم جنبه تهدیدآمیز و نشان می‌دهد که یمنی‌ها دیگر تنها به دفاع از مرزهای خود اکتفا نمی‌کنند. از سوی دیگر، عربستان نیز در سال‌های اخیر تلاش کرده است با فعال‌سازی مناطق مرزی، به‌ویژه صعدة در شمال یمن، فشار خود را بر انصارالله افزایش دهد. با این حال، پاسخ یمنی‌ها نشان داد که هرگونه تحرک نظامی ریاض، با واکنشی متناسب و حتی گسترده‌تر مواجه خواهد شد. یکی از مهم‌ترین اهرم‌های فشار یمن، محاصره دریایی عربستان از طریق تنگه باب‌المندب است. انصارالله حتی با چند قایق کوچک نیز می‌تواند این تنگه را مسدود کند و صادرات نفت عربستان را مختل سازد. این محاصره، نه تنها ریاض را تحت فشار قرار می‌دهد، بلکه بر مشتریان نفت این کشور، از جمله شرکت‌های آمریکایی، نیز تأثیر می‌گذارد و سرمایه‌گذاری‌های وعده‌دهنده عربستان در آمریکا را با مشکل مواجه می‌کند. به عبارت دیگر، فشار یمنی‌ها فراتر از مرزهای عربستان است و ابعاد بین‌المللی پیدا می‌کند. در مقابل، محاصره یمن توسط عربستان تأثیر بسیار محدودتری دارد و نمی‌تواند انصارالله را به عقب‌نشینی وادار کند. در مورد پیمان دفاعی سه‌جانبه مکه میان ترکیه، پاکستان و عربستان که به تازگی امضا شده است هم باید گفت که این پیمان تکرار تجربه‌ای شکست‌خورده است و در عمل نمی‌تواند تغییر جدی در معادلات یمن ایجاد کند. ائتلاف‌های پیشین عربستان در یمن، با وجود مشارکت ظاهری کشورهای متعدد، در نهایت به جز امارات، هیچ‌یک حضور مؤثری نداشتند و حتی روابط ریاض و ابوظبی نیز به دلیل اختلافات راهبردی دچار تنش شد. پیمان مکه بیشتر نشان‌دهنده ناتوانی آمریکا در دفاع از عربستان است و نوعی جایگزینی برای خلأ امنیتی پس از عقب‌نشینی آمریکایی‌ها به شمار می‌رود. هماهنگی نظامی میان سه کشور با فرهنگ‌های زبانی و ساختارهای نظامی متفاوت، نیازمند سال‌ها کار و برنامه‌ریزی است و در کوتاه‌مدت امکان‌پذیر نیست. در حال حاضر مردم یمن با تجربه بیش از یک دهه جنگ، به سطحی از مقاومت و فناوری نظامی دست یافته‌اند که حتی شدیدترین حملات نظامی نیز نمی‌تواند تنگه باب‌المندب را از کنترل آن‌ها خارج کند. بستن این تنگه با چند قایق یا حتی یک آربی‌جی امکان‌پذیر است، اما باز کردن آن برای قدرت‌های جهانی دشوار و پرهزینه است و همین واقعیت، بهترین دلیل برای صلح با یمن به جای تقابل نظامی با آن محسوب می‌شود.

[عبدالحسین آزاد]

▼ خبر ویژه

ایران با دست برتر به دنبال تحمیل شروط خود است

نشریه آمریکایی نیوزویک در گزارشی با اشاره به موضع سرسختانه جمهوری اسلامی ایران در جنگ با آمریکا نوشت که تهران با در اختیار داشتن «دست برتر» در برابر واشنگتن، به دنبال تحمیل پنج هدف اصلی شامل خروج نیروهای آمریکایی از اطراف ایران، دریافت غرامت جنگی، تثبیت تسلط بر تنگه هرمز، برسمیت شناخته شدن حق غنی‌سازی و لغو تحریم‌های آمریکا است. بر اساس این گزارش، خروج نیروهای آمریکا از منطقه به عنوان نخستین هدف ایران مطرح شده و پایگاه‌های آمریکا در خلیج فارس در حملات موشکی و پهپادی ایران خسارات گسترده‌ای دیدم‌اند. نیوزویک با اشاره به تسلط ایران بر تنگه هرمز، این اهرم را «از برخی جهات سلاخی قدرتمندتر از بمب هسته‌ای» توصیف کرده و نوشته است که ذخایر راهبردی نفت آمریکا به پایین‌ترین میزان از سال ۱۹۸۳ رسیده است. این نشریه همچنین با اشاره به تغییر توازن قدرت در غرب آسیا، نوشته است که کشورهایی مانند عربستان و امارات در حال بازنگری در ارزیابی خود از تعهدات امنیتی آمریکا هستند. نیوزویک این وضعیت را «بیک پیروزی برای ایران» توصیف کرده و از تغییر راهبرد ایران از «چشم در برابر چشم» به «سر در برابر چشم» سخن گفته است.

سه میدانی که جمهوری اسلامی باید همزمان پیش ببرد

سیدحسین نقوی حسینی، فعال سیاسی و نماینده ادوار مجلس، با اشاره به شرایط فعلی کشور، تأکید کرد که جمهوری اسلامی ایران باید «هر سه میدان را با قدرت پیش ببرد؛ میدان نظامی را با تمام توان، میدان خیابان و حضور مردم را نیز با تمام توان حفظ کند و نیم‌نگاهی هم به مذاکره داشته باشد.» وی با بیان اینکه «دشمن ما قابل اعتماد نیست و به هیچ اصول، توافق، تفاهم و مذاکره‌ای پایبند نمانده است»، افزود که ایران هرگز مذاکره را ترک نکرده، اما از آن نتیجه‌ای هم نگرفته است. نقوی حسینی با اشاره به تنگه هرمز، آن را «یک برگ برنده استراتژیک در اختیار جمهوری اسلامی ایران» دانست و تصریح کرد که تاکنون به‌درستی مدیریت شده است. وی گفت: «اجازه داده نشده که دشمنان ما کربدورهای جدید ایجاد کنند یا راه‌های آبی جدیدی به وجود بیاورند؛ چراکه تنگه هرمز در اختیار ما و تحت کنترل ماست.» این فعال سیاسی با سابقه تأکید کرد که جمهوری اسلامی ایران باید اراده خود را بر مدیریت تنگه هرمز اعمال کند و در عین حال، می‌تواند با عمان به یک توافق خوب برسد. نقوی حسینی با اشاره به اینکه «عمانی‌ها نسبت به این موضوع توجه و حساسیت لازم را دارند»، خاطرنشان کرد که ایران باید از این فرصت استراتژیک برای تقویت موضع خود در مذاکرات و حفظ منافع ملی استفاده کند. وی در پایان با تأکید بر اهمیت هم‌زمانی سه میدان نظامی، مردمی و دیپلماتیک، گفت که این سه عرصه باید به‌صورت هماهنگ و با قدرت پیش بروند تا ایران بتواند از شرایط پیچیده کنونی با سربلندی عبور کند.

دستان آمریکا در برابر ایران خالی است

امیرعلی ابوالفتح، نویسنده و کارشناس سیاسی، با اشاره به ناکامی کامل آمریکا در سه جنگ تحمیلی علیه ایران، اذعان کرد که واشنگتن نه در میدان نظامی و نه در عرصه اقتصادی، سلاح مؤثری برای وادار کردن ایران به تسلیم در اختیار ندارد. وی گفت که آمریکا با وجود حملات وحشیانه دو هفته‌ای به جنوب ایران، نتوانسته است تنگه هرمز را بازگشایی کند و این آبراه استراتژیک همچنان تحت کنترل جمهوری اسلامی ایران باقی مانده است. ابوالفتح با اشاره به اینکه «قدرت نظامی آمریکا برای به تسلیم واداشتن ایران جواب نداده»، تأکید کرد که در زرادخانه اقتصادی آمریکا نیز «چندان سلاح‌های جدیدی برای استفاده از ایران باقی نمانده است» و محاصره زمینی ایران به دلیل گستره وسیع جغرافیایی و همسایگی با پنج کشور، برای واشنگتن «سیار دشوار و غیرقابل اجراست.» او با اشاره به اینکه برنامه هسته‌ای، توان موشکی و پهپادی ایران و جبهه مقاومت همچنان پابرجا هستند، تصریح کرد که «تاب‌آوری اقتصادی ایران، تردیدهایی را درباره موفقیت اقدامات جدید آمریکا ایجاد کرده است.» وی همچنین این تهدیدات جدید را با هدف کاهش فشارهای سیاسی بر دولت ترامپ پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای ارزیابی کرد و در پایان تأکید کرد که «قدرت نظامی و تاب‌آوری اقتصادی ایران در تغییر نقشه‌های آمریکا بسیار اثرگذار خواهد بود.»

اکثریت قاطع فلسطینی‌ها حامی مقاومت مسلحانه

نظرسنجی مرکز فلسطینی پژوهش‌های سیاسی و پیمایشی نشان می‌دهد که ۷۲ درصد از فلسطینی‌ها با خلع سلاح جنبش حماس پیش از خروج کامل رژیم صهیونی از نوار غزه مخالفت کردند. بر اساس این نظرسنجی، میزان مخالفت با خلع سلاح پیش از عقب‌نشینی کامل اشغالگران، در کرانه باختری ۷۹ درصد و در نوار غزه ۶۲ درصد بوده است. ۷۲ درصد از شرکت‌کنندگان در نظرسنجی تصریح کردند که خلع سلاح حماس «منجر به بازگشت جنگ و عدم عقب‌نشینی کامل اسرائیل از نوار غزه خواهد شد»، در حالی که تنها ۲۲ درصد بر این باورند که خلع سلاح به عدم بازگشت جنگ و عقب‌نشینی کامل اشغالگران منجر می‌شود. در خصوص آینده حماس در صورت کنار گذاشتن سلاح، ۵۳ درصد معتقدند که این جنبش همچنان یک «جنبش مقاومت مسلحانه و در عین حال یک جنبش سیاسی» باقی خواهد ماند، در مقابل ۳۶ درصد معتقدند که تنها به یک جنبش سیاسی تبدیل خواهد شد. این نظرسنجی همچنین محدودیت اعتماد عمومی به نهادهای ایجادشده در چارچوب طرح ترامپ را نشان داد؛ به‌طوری که تنها ۲۴ درصد به «شورای صلح» اعتماد دارند و ۳۲ درصد به «کمیته ملی مدیریت غزه» اعتماد دارند.

◀ بر اساس گزارش شرکت تحلیل انرژی ورتکسا، تنها در یک هفته ۱۷۵ میلیون بشکه از ذخایر نفت شناور روی آب جهان کاسته شده که نرخی فراتر از دوران جنگ علیه ایران است. هم‌زمان، ذخایر راهبردی نفت آمریکا به زیر ۳۰۰ میلیون بشکه سقوط کرد که کمترین رقم در ۴۳ سال اخیر و تنها پاسخگوی ۴۰ روز مصرف است. مجموع کاهش ذخایر در خشکی نیز ۸۱ میلیون بشکه برآورد شده که ناشی از افت ۵ میلیون بشکه‌ای صادرات پنج تولیدکننده بزرگ نفتی است. این شرکت همچنین هشدار داد که این روند می‌تواند بازار انرژی را با شوک جدی مواجه کند.

◀ صولت مرتضوی، وزیر کار دولت سیزدهم، تأکید کرد که اداره اقتصاد کشور هم‌زمان با دفاع مشروع، امری شدنی است و تصور نادرست درباره ناتوانی در مدیریت اقتصادی هنگام جنگ را رد کرد. وی با اشاره به شروع جنگ در میانه مذاکرات، افزود که کشور می‌تواند هم بجنگد و هم مسیر پایداری اقتصادی را دنبال کند. مرتضوی بر ضرورت تغییر نگاه به اقتصاد جنگی تأکید کرد.

◀ ابوالاء الولائی، دبیرکل گردان‌های سیدالشهداء عراق، با انتقاد از «حاکمیت ناقص» کشورش، اعلام کرد اقتصاد، منابع و ثروت‌های عراق عملاً در کنترل آمریکاست و این با مفهوم حاکمیت واقعی سازگار نیست. وی تأکید کرد که ثروت عراق نباید به‌عنوان بخشش خارجی تلقی شود و خواستار رهایی از سلطه مالی آمریکا، تنوع‌بخشی به بازارهای صادراتی و استقلال در تصمیم‌گیری اقتصادی شد. الولائی گفت حاکمیت تنها به کنترل خاک محدود نمی‌شود، بلکه استقلال در سیاست‌های مالی و اقتصادی نیز ضروری است.

◀ ارتش رژیم صهیونی بامداد امروز حملات گسترده هوایی، توپخانه‌ای و مسلسل به مناطق نبطیه و صور در جنوب لبنان انجام داد و از گلوله‌های فشری نیز استفاده کرد. این حملات در پی کمین حزب‌الله به نظامیان صهیونیست در ارتفاعات علی‌الطاهر رخ داد که به زخمی شدن سه سرباز رژیم انجامید. همچنین وزارت بهداشت لبنان از شهادت ۱۱ نفر و زخمی ۱۹ تن در شهرک‌های انصار و دیرالزهرانی خبر داد.

◀ حکیم جفریز، رهبر اقلیت دموکرات در مجلس نمایندگان آمریکا، با اشاره به گزارش مشکلات روانی ملوانان ناو آبراهام لینکلن، خواستار توقف «جنگ شکست‌خورده» جمهوری‌خواهان علیه ایران شد. وی گفت ملوانان شایسته احترام‌اند، اما در این ناو چنین چیزی دیده نمی‌شود. جفریز تأکید کرد که این جنگ انتخابی و غیرضروری باید پایان یابد.

◀ ابراهیم عزیزی، رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس، هشدار داد رئیس‌جمهور آمریکا به‌جای تهدید درباره تنگه هرمز، نگران امنیت شخصی خود باشد. وی افزود ممکن است او برای حفظ جانش به پناه گرفتن در کامیون مواد غذایی مجبور شود!